

ROZPOČTOVÉ URČENÍ DANÍ

Obce a města v ČR Menší obce tvořené zpravidla jednou nebo několika vesnicemi a přilehlým územím se nazývají obcemi. Z hlediska státní správy se obce, které jsou pověřené širší působností státní správy, označují jako obec s pověřeným obecním úřadem (neoficiálně též obec II. stupně, často jde o města), obce s ještě větším rozsahem působnosti obec s rozšířenou působností (někdy se neoficiálně označuje jako obec III. stupně nebo jako malý okres, ve všech případech jde o města). Město je titul udělovaný za stanovených podmínek (například počet obyvatel alespoň 3000) předsedou vlády. V ČR je v současnosti celkem 526 měst.

Příjmy a výdaje obcí v roce 2006

Příjmy (v mil. Kč)

Daňové příjmy	130 673,1	53,2%
Nedaňové příjmy	23 504,5	9,6%
Kapitálové příjmy	16 012,1	6,5%
Přijaté dotace	75 419,1	30,7%
Příjmy celkem	245 608,8	100%

Výdaje (v mil. Kč)

Běžné výdaje	162 646	65,8%
Platy zaměstnanců	21 720	8,8%
Nákup energie a služeb	46 122	18,6%
Dopravní obslužnost	1 536	0,6%
Neinv. prostředky od PO	29 058	11,7%
Transfery obyvatelstvu	15 188	6,1%
Kapitálové výdaje	84 710	34,2%
Výdaje celkem	247 356	100%

Kraje v ČR Od 1. ledna 2000 bylo ústavním zákonem č. 347/1997 Sb. zřízeno 14 vyšších územních samosprávných celků, jejichž názvy obsahovaly slovo kraj. Současně byly novelizací Ústavy tyto nové celky nazvány kraji, přestože dosud nebyly zrušeny územní kraje z roku 1960. Krajský úřad je krajským orgánem vykonávajícím též přenesenou působnost státní správy; v jeho čele stojí ředitel. Hlavou každého kraje je hejtman; pouze hlavou Prahy je primátor.

Příjmy a výdaje krajů v roce 2006

Příjmy (v mil. Kč)

Daňové příjmy	42,3	34,6%
Nedaňové příjmy	2,9	2,4%
Kapitálové příjmy	0,4	0,3%
Přijaté dotace	76,6	62,7%
Příjmy celkem	122,2	100%

Výdaje (v mil. Kč)

Běžné výdaje	108 488,3	87,2%
Platy zam. a platby za práci	1 938,0	1,6%
Nákup materiálu	298,9	0,2%
Nákup paliv, energie, služeb	3 373,9	2,7%
Dopravní obslužnost	8 107,2	6,5%
Neinv. dotace podnikům	3 107,9	2,5%
Neinv. dotace nezisk.org.	39 073,0	31,4%
Neinv. transfery org.	49 495,6	39,8%
Kapitálové výdaje	15 909,4	12,8%
Investiční nákupy	7 718,3	6,2%
Inv. dotace podnikům	1 117,8	0,9%
Inv. transfery nezisk.org.	156,7	0,1%
Inv. dotace PO	4 649,7	3,7%
Výdaje celkem	124 397,7	100%

SOUČASNÝ STAV A NÁVRHY PŘEROZDĚLENÍ DANÍ OBCÍM A KRAJŮM

1. SOUČASNÝ STAV

Obcím je přerozdělováno

- 20,59% z DPH,
- 20,59% ze záloh na dani z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti,
- 20,59% z daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou dle zvláštní sazby,
- 20,59% z 60% z daně z příjmů fyzických osob vybírané snížené o výnosy z výše uvedených bodech,
- 20,59% z daně z příjmů právnických osob vybírané s výjimkou případu, kdy je poplatníkem sama obec,
- a dále 30% z výnosu záloh na dani z příjmů fyzických osob, které mají na území obce bydliště či měly bydliště k poslednímu dni zdaňovacího období,
- 100% daně z příjmů právnických osob vybírané v případech, kdy je poplatníkem příslušná obec se zákonem stanovenými výjimkami a
- 1,5% z daně z příjmů fyzických osob vybírané ze závislé činnosti a funkčních požitků, odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně

- finance jsou obcím rozděleny na základě počtu obyvatel obce a dle toho vypočítaného koeficientu, který je obci přiřazen, pro přerozdělení je stanoveno 14 koeficientních skupin (nejmenší pro obce do 100 obyvatel činí 0,4231, největší pro Prahu 2,7611)

Krajům je přerozdělováno

- 8,92% z DPH,
- 8,92% z daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků,
- 8,92% z daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou,
- 8,92% z 60 % výnosu daně z příjmů fyzických osob z podnikání,
- 8,92% z daně z příjmů právnických osob (kromě případu, kdy je poplatníkem obec nebo kraj),
- 100% daně z příjmů právnických osob v případě, že je poplatníkem samotný kraj

2. NÁVRHY ZMĚN

Vládní návrh

- zvýšení podílu obcí z 20,59% na 21,4% (v absolutních číslech 4,6 mld.)

- nové nastavení koeficientů velikostních kategorií obcí, zavedení nových kritérií (prostý počet obyvatel a rozloha obce) s váhou 3% pro každé z nich, váha přepočteného počtu obyvatel se snižuje na 94%
- snížení počtu velikostních kategorií na 4
- odstranění skokových přechodů mezi kategoriemi (vyšším koeficientem se násobí pouze část, která přesahuje danou hranici)
- procentní podíl krajů na daních se zvyšuje na 14,13% (v absolutních číslech cca 30 mld. Kč), které budou použity na financování krajského školství (mzdy, ostatní neinvestiční výdaje)

Návrh opozice (RUD pro obce)

- zvýšení podílu na sdílených daních na 21%
- zvýšení motivačního prvku současného zákona z 1,5% na 3%
- zavedení podílu obcí na výnosech spotřebních daních ve výši 3%
- posílení rozpočtů malých obcí sloučením nejmenších čtyř velikostních kategorií do jedné s rozsahem od 0 do 1500 se zachováním nejvyššího koeficientu 0,5881

Návrh Iniciativy za živý venkov

- stanovení koeficientu 1 pro všechny obce
- zavedení koeficientu velikosti obce
- zrušení porcování medvěda (získané prostředky – cca 6 miliard - by šly na kompenzace větších měst, jichž by se tato verze reformy negativně dotkla)
- určení podílu všech obcí na úhradě ztrát z neinvestičních nákladů (např. dopravy, pověřených obcí či krajských měst)
- zakotvení zákonné povinnosti vlády nahradit obcím rozpočtové výpadky, k nimž dochází v důsledku rozpočtové a daňové politiky vlády
- zařazení spotřebních daní do RUD
- zvýšení motivačního prvku pro obce z 1,5% na 5-10%

Vybrané návrhy Svazu měst a obcí

- zavedení dalšího přerozdělovacího kritéria na každého žáka mateřské a základní školy, přerozdělovací kritérium by činilo 7%
- modifikace stávajícího kritéria, podle kterého se rozdělují daně podle velikostních kategorií ze současných 100% na 80%
- stanovení stejného výpočtu pro všechny obce v rozmezí 0-30 000 osob
- navýšení podílu o 1 502 244 000 Kč a zároveň zrušení příspěvku na žáka ze státního rozpočtu